

Brüsszel, 2019.10.16.
COM(2019) 481 final

**A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, AZ EURÓPAI
TANÁCSNAK ÉS A TANÁCSNAK**

Eredményjelentés az európai migrációs stratégia végrehajtásáról

1. BEVEZETÉS

Négy évvel ezelőtt az Európai Unió rendkívüli kihívással szembesült, amikor két év leforgása alatt közel kétmillió menedéket vagy új életkezdést kereső ember érkezett partjaihoz, akik gyakran életüket kockáztatva menekültek háború, politikai elnyomás vagy szegénység elől. A Földközi-tengeren kibontakozó emberi tragédiával szembesülve az EU gyors és határozott lépéseket tett a tengeri halálesetek elkerülése érdekében. Azonban akkoriban az Unió nem rendelkezett a migrációkezelésre és a határbiztonságra vonatkozó kollektív szakpolitikával.

Gyorsan kiderült, hogy a tagállamok nem tudnak egyedül megbirkózni a migráció jelentette kihívással, és azt csak közös európai megoldásokkal lehet hatékonyan kezelni. 2015 májusában az Európai Bizottság átfogó európai migrációs stratégiát mutatott be, mellyel az azonnali kihívásokat szándékozta kezelni, és az irreguláris migráció, a határok, a menedékjog és a jogszerű migráció területén olyan eszközökkel kívánta felvértetni az EU-t, amelyekkel közép- és hosszútávon jobban kezelheti a migrációt. Azóta a Bizottság, az uniós ügynökségek és a tagállamok az európai migrációs stratégia mentén folytatták munkájukat. Ez elvezetett egy új uniós migrációs infrastruktúra kialakításához, amely magában foglal új törvényeket, új koordinációs és együttműködési rendszereket, és közvetlen uniós operatív és pénzügyi támogatást. Noha még mindig van tennivaló, nem szabad alábecsülni az elmúlt néhány évben elért előrehaladást.

Az európai migrációs stratégia keretében elért főbb eredmények

- Az EU-ba irányuló **szabálytalan határátlépések** száma 2018-ban 150 000-re csökkent, ami az elmúlt öt évet tekintve a legalacsonyabb. Ebben kulcsszerepet játszottak az olyan innovatív megközelítések a harmadik országokkal való partnerség terén, mint a 2016. márciusi **EU–Törökország nyilatkozat**.
- Az uniós fellépés segített **életeket menteni**: közel 760 000 tengeri mentés, és több, mint 23 000 migráns megmentése a nigeri sivatagban 2015 óta.
- Az EU **kézzelfogható és gyors támogatást** nyújtott a legnagyobb nyomás alatt lévő tagállamoknak:
  - **uniós fogadóállomásokat** hoztak létre műveleti modellként annak érdekében, hogy a kulcsfontosságú helyszíneken gyors és hatékony támogatást nyújtsanak. Öt uniós fogadóállomás működik Görögországban, és négy Olaszországban;
  - A migráció és a határok **uniós belső finanszírozása** több mint kétszeresére nőtt a válság kezdete óta, és meghaladta a 10 milliárd eurót;
  - 34 700 főt **helyeztek át az EU-n belül** Olaszországból és Görögországból, célzott programok keretében. Önkéntes áthelyezés keretében 2018 nyara óta 1 103 személyt helyeztek át. Ezt a programot 2019 januárja óta a Bizottság koordinálja.
- Az új **Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség** támogatta a tagállamokat az Unió külső határainak védelmében, és folyamatban van a reform második szakasza, amely 10 000 fős operatív személyzetből álló készenléti alakulattal erősíti ennek kapacitását.
- Az EU megerősítette a nemzetközi védelemre szoruló személyek tagállamokba történő **áttelepítésének** jogszerű lehetőségét, melynek segítségével közel 63 000 személyt telepítettek át 2015 óta.
- Az EU menekültek millióinak nyújtott védelmet és támogatást harmadik országokban:
  - A **törökországi menekülteket támogató eszköz** helyben nyújt segítséget: jelenleg 90 projekt van folyamatban Törökországban, amelyek segítségével közel 1,7 millió menekültet támogatnak napi szinten, valamint új iskolákat és kórházakat építenek;
  - A **szíriai válság kezelésére szolgáló uniós regionális alap** több mint 75 projektet hajt végre, amelyek a szíriai menekültek, a belső menekültek és a régió befogadó közösségei számára egészségügyi, oktatási, megélhetési és társadalmi-gazdasági támogatást nyújtanak.

- a megdöbbentő körülményekkel szembesülni kényszerülők segítése **Líbiában**, amely során több mint 4 000 embert menekítettek ki, és több mint 49 000 önkéntes visszatérésre került sor 2017 óta, az Afrikai Unió–Európai Unió–Egyesült Nemzetek Szervezetének munkacsoportja, mint innovatív partnerségi modell keretében.

- az **Uniós Szükséghelyzeti Alap Afrikáért** keretében 26 országban 210 projekt hoz konkrét eredményeket, többek között több mint 5 millió kiszolgáltatott helyzetben lévő ember számára nyújt alapvető támogatást.

- A **csempészhálózatok** valamennyi útvonalon történő felszámolására irányuló intézkedések – többek között a Nigerben végzett munka – eredményeképpen jelentősen csökkent a Líbiába délről belépő migránsok száma.
- 23 származási és tranzitországgal léteznek **visszaküldésre és visszafogadásra** vonatkozó hivatalos visszafogadási egyezmények vagy gyakorlati intézkedések, és az EU külön támogatást nyújt a hatékony visszaküldés érdekében.

Azonban további fellépésre van szükség. Az EU megerősítette határellenőrzési rendszereit, és ma már képes arra, hogy a nyomás alatt álló tagállamoknak gyorsan biztosítsa a szükséges pénzügyi és operatív támogatást. Új csatornái vannak a kiszolgáltatott helyzetben lévők támogatására és alternatív, biztonságos és jogszerű útvonalakat nyújt Európába azoknak, akik védelemre szorulnak. Minden eddiginél szorosabban együttműködik az Európán kívüli partnerországokkal a migrációkezelés területén. Ezen építőkockákra alapozva folytatni kell a munkát egy olyan fenntartható rendszer teljes körű kialakítása érdekében, amely a jövőbeni valószínű – nem utolsósorban a felelősségteljesen és méltányosan kezelt közös európai menekültügyi rendszer megfelelő keretének létrehozásában rejlő – kihívásoknak megfelelni képes hatékony és humánus migrációkezelést tesz lehetővé. Ehhez további erőfeszítésekre lesz szükség valamennyi részről, és a migráció a következő években is kiemelt helyen fog szerepelni a politikai menetrendben.

Ez a jelentés az Európai Tanács 2019 októberi ülésén folytatandó tárgyalásokhoz nyújt tájékoztatást. A jelentés áttekinti az EU 2015 óta adott válaszána főbb elemeit, valamint középpontba állítja az EU által a 2019 márciusában megjelent előrehaladási jelentés¹ óta megtett lépéseket. A fenti jelentés meghatározott egy sor azonnali kulcsfontosságú lépést, amelyek különösen a földközi-tengeri útvonalak mentén történő fellépéshez szükségesek, valamint ismertetette a migrációval, a határokkal és a menekültüggyel kapcsolatos uniós eszköztár megszilárdítására irányuló munka előrehaladását.

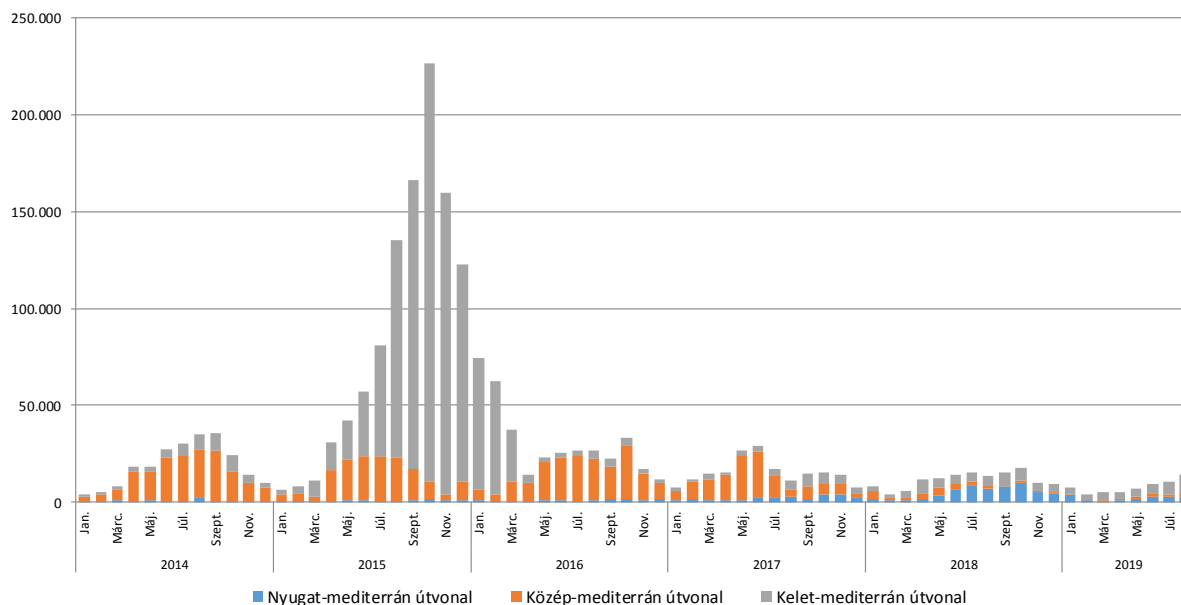
2. HELYZET A FŐ MIGRÁCIÓS ÚTVONALAK MENTÉN

Összességében a migrációs helyzet az összes útvonal mentén visszatért a válság előtti szintre – 2019 szeptemberében az érkezések száma mintegy 90 %-kal alacsonyabb volt, mint 2015 szeptemberében. A helyzet azonban továbbra is ingatag. 2019 első nyolc hónapjában mintegy 70 800 irreguláris határátlépést észleltek az EU külső határain. Ezenkívül 2019. október 7-ig közel 1 100 migráns vesztette életét vagy tűnt el a Földközi-tengeren való átkelés során.

---

¹ COM(2019) 126 final.

Szabálytalan határátlépések a három fő útvonalon

A nemzeti **menekültügyi** rendszerekre nehezedő nyomás 2019-ben átlagosan havi mintegy 54 000 menedékkjog iránti kérelem szintjén stabilizálódott az EU+-ban, ami lényegesen alatta marad a legmagasabb értékeket mutató éveknél (2015–2016-ban havonta több mint 100 000 kérelmet nyújtottak be), de még mindig meghaladja a válság előtti időszakot².

Kelet-mediterrán útvonal

A közelmúltban jelentősen megnőtt a görög szigetekre érkezők száma. Az év elejétől 2019. október 6-ig több mint 47 500 érkezőt regisztráltak **Görögországban** (tengeren és szárazföldön), ami 2018 ugyanezen időszakához képest 29 %-os növekedést jelent. E növekedés legnagyobb része az Égei-szigetekre történő érkezéseknek köszönhető, és ebben június óta gyorsulás tapasztalható; a szárazföldi határon keresztül érkezők száma 2019-ben 27 %-kal alacsonyabb, mint 2018 azonos időszakában. Az EU-Törökország nyilatkozat hatálybalépése óta 2019 júliusa, augusztusa és szeptembere során volt a legmagasabb az érkezések száma. Ennek következtében az Égei-szigeteken tovább romlottak a körülmények, és a helyzet egyre nagyobb kihívást jelent, mivel az október 6-i adatok szerint több mint 31 000 személy tartózkodik a legfeljebb körülbelül 8 000 főre tervezett uniós fogadóállomásokon, annak ellenére, hogy az idei évben több mint 20 000 személyt helyeztek át a szárazföldre. Ezzel szemben, az EU-Törökország nyilatkozat keretében Törökországba visszaküldött személyek száma a 2016 óta legalacsonyabb szintre esett vissza. Az afgánok érkeztek a legnagyobb számban az Égei-szigetekre, ők a 2019-ben érkezők összlétszámának 41 %-át teszik ki. A szárazföldi határon 2019-ben a török állampolgárok vannak túlsúlyban, akik az érkezők mintegy háromnegyedét teszik ki.

Ciprus az érkezők számának emelkedésével szembesült 2019-ben, és jelenleg ott a legmagasabb az egy főre eső érkezések száma az EU-ban. Szeptember 29-ig több mint 5 700 érkezést jelentettek a kormány ellenőrzése alatt álló ciprusi területeken a zöld vonal átlépése után. Lényegesen alacsonyabb számú érkezést regisztráltak³ közvetlenül Libanonból, hajókon.

Nyugat-balkáni útvonal

² Az EU+ a 28 tagállamot, valamint Svájcot, Norvégiát, Izlandot és Liechtensteint jelenti.

³ 71 személy szeptember 29-ig.

Miután az ezen az útvonalon érkező irreguláris migránsok száma 2017-ről 2018-ra a felére csökkent, 2019-ben a nyugat-balkáni régióban nőtt a szabálytalan határátlépések száma. Január és augusztus között több mint 6 600⁴ szabálytalan belépés történt az EU-ba. Az afgánok érkeztek a legnagyobb számban, ők az összlétszám több mint felét teszik ki. Az elmúlt hónapokban a Bosznia-Hercegovinába érkezők száma elérte a heti 900 főt. A nyugat-balkáni útvonalon történő szabálytalan belépések számának fenti növekedése ellenére a helyzet még mindig messze van a 2015 és 2016 során tapasztalataktól.

Közép-mediterrán útvonal

Összességében a szabálytalan érkezések száma továbbra is alacsony a közép-mediterrán útvonalon, annak ellenére, hogy jelentős mértékben nőtt a **Máltára** belépők száma, ahova 2019. október 6-ig több mint 2 800-an érkeztek, ami csaknem háromszoros növekedést jelent 2018 azonos időszakához képest.

Az Olaszországba és Máltára érkezők együttes száma 2019. október 6-ig valamivel kevesebb mint 11 000, ami több mint 52 %-os csökkenést jelent az előző év azonos időszakához képest. Az **Olaszországba** érkezők száma 2019. október 6-ig valamivel 8 000 alatt maradt, ami mintegy kétharmadával kevesebb, mint 2018 azonos időszakában. 2019-ben eddig Tunézia volt a legfőbb kiindulási ország Olaszország felé, ezt követi Líbia. A líbiai parti őrseg továbbra is nagy számban tartóztat fel és ment meg embereket a tengeren – 2019-ben ez idáig több mint 7 100 főt jelentettek (2018-ban összesen 15 000 főt). 2019-ben a tunéziai állampolgárok érkeztek a legnagyobb számban Olaszországba, akik az összlétszám 28 %-át teszik ki.

Nyugat-mediterrán/atlanti útvonal

Míg 2018-ban az EU-ban **Spanyolország** területére történt a legtöbb szabálytalan érkezés, közel 64 300 fő, 2019 februárja óta a havi érkezések száma jelentősen lecsökkent 2018-hoz képest. A 2019 október elejéig Spanyolországba érkezők száma összesen mintegy 23 600 fő volt, ami 47 %-os csökkenést jelent 2018 azonos időszakához képest. Ebben jelentős szerepet játszott az EU és Marokkó közötti kapcsolatokba való befektetés, többek között a határigazgatás és az irreguláris migráció elleni küzdelem terén nyújtott jelentős uniós pénzügyi támogatás. Ez segítséget jelentett a marokkói kormánynak a határellenőrzés megerősítésében és a migránscsempészek elleni küzdelemben.

2019-ben eddig Marokkó volt a Spanyolországba érkező irreguláris migránsok legfőbb származási országa, akik az összlétszám mintegy 30 %-át tették ki, ezt követte Algéria, Guinea, Mali, és Elefántcsontpart. A Spanyolországba érkező irreguláris migránsok túlnyomó többsége Marokkóból indult el, bár az utóbbi időben kisebb növekedés volt Algériából.

Menekültügyi helyzet

2019 első kilenc hónapjában több mint 500 000 kérelmet nyújtottak be az EU+ területén (ami enyhe növekedést jelent a 2018 azonos időszakában benyújtott közel 497 000-hez képest). A legfontosabb fogadó országok 2019-ben eddig Németország, Franciaország, Spanyolország, Görögország és az Egyesült Királyság, amelyekben az összes kérelem több mint 72 %-át nyújtották be. 2018-ban a főbb származási országok Szíria, Afganisztán és Irak voltak, 2019-ben eddig Afganisztán, Szíria és Venezuela. 2019 első felében 96 800 pozitív határozatot hoztak az EU+-ban⁵. A 2019. február és július között hozott elsőfokú határozatok elismerési aránya 34 % volt⁶.

⁴ <https://frontex.europa.eu/along-eu-borders/migratory-map/>.

⁵ Forrás: Eurostat.

⁶ <https://www.easo.europa.eu/latest-asylum-trends>.

A kérelmek számának jelentős növekedésében lényeges szerepet játszanak a továbbutazások eredményeként benyújtott kérelmek, ami azt jelenti, hogy az egyik tagállamban nyilvántartásba vett személyek később egy másik tagállamban nyújtanak be kérelmet. Bár a továbbutazások értékelése jelenleg főként olyan adatokon alapul, amelyek kizárólag a kérelmeket vizsgálják a személyek helyett – és egy személy több tagállamban is nyújthatott be kérelmet – e külföldi találatokból több mint 280 000-et 2019 első kilenc hónapjában jegyezték be az Eurodac-adatbázisba. Valójában bár az első belépés helye szerinti legfőbb országok – mint Olaszország és Görögország – rendelkeznek a legtöbb nyilvántartott adattal, Franciaország és Németország továbbra is a továbbutazások fő célországai, a legtöbb regisztrált találattal.

3. UNIÓS TÁMOGATÁS A TAGÁLLAMOKNAK ÉS A KULCSFONTOSSÁGÚ ÚTVONALAK MENTÉN VÉGZETT MUNKA

• Kelet-mediterrán útvonal

A 2016 márciusi EU-Törökország nyilatkozat és a törökországi menekülteket támogató eszköz

Törökország az EU kulcsfontosságú partnere, többek között a Földközi-tenger keleti térségében zajló migráció kezelésében. 2016 márciusa óta az EU–Törökország nyilatkozat kulcsfontosságú szerepet tölt be annak biztosításában, hogy az EU és Törökország hatékonyan és közösen kezelje a Földközi-tenger keleti térségében kialakult irreguláris migrációs áramlatokat. A nyilatkozat továbbra is konkrét eredményeket hoz a szabálytalan és veszélyes határátkelések és az Égei-tengeren történő halálesetek számának csökkentése terén. Noha a tengeren és a szárazföldön 2019 második felében Görögországba érkezők száma nőtt, az nem hasonlítható össze a 2015-ben érkezők számával. Ugyanilyen fontos, hogy a nyilatkozat jelentős mértékű támogatást eredményezett a szíriai menekültek és a befogadó közösségek számára Törökországban, valamint elősegíti a szíriaiak biztonságos áttelepítését Törökországból Európába.

Törökország ad otthont a világ legnagyobb menekült népességnek – mintegy 4 millió ember⁷ –, és az Unió segítségnyújtása létfontosságú támogatást jelent a rászoruló emberek számára **a törökországi menekülteket támogató**, 6 milliárd eurós eszköz révén. Az uniós pénzeszközök jelenleg 90 folyamatban lévő projektet támogatnak, és 2020-ban további 30 projekt indul. Az eszköz innovatív megközelítést alkalmaz, amelyben a tagállamok és Törökország teljes mértékben részt vesznek a projektek célorientálásában, és gyorsított eljárást alkalmaznak a végrehajtás felgyorsítása érdekében⁸. Számos projekt 2024–25-ig folytatja a támogatás nyújtását. Az eszköz gyorsan reagált az alapvető szükségletekre, és egyértelmű, hogy ezen szükségletek közül számos a közeljövőben is fennmarad.

A törökországi menekülteket támogató eszköz: a legfontosabb folyamatban lévő intézkedések

- Közel 1,7 millió szíriai kap támogatást az alapvető napi szükségleteihez;
- Több mint félmillió menekült gyermek részesül oktatásban a támogatásoknak köszönhetően;

⁷ Az UNHCR szerint Törökország több mint 3,6 millió szíriai menekültet fogadott be, továbbá mintegy 360 000 menekültet és menedékkérőt más országokból, főként Afganisztánból, Irakból és Iránból (<http://reporting.unhcr.org/node/2544?y=2019#year>).

⁸ A törökországi menekülteket támogató eszközről szóló jelentésében az Európai Számvevőszék megállapította, hogy egy kihívásokkal teli helyzetben az eszköz gyorsan mozgósította a pénzeszközöket, amelyeket ötször gyorsabban kötöttek le, mint az Előcsatlakozási Támogatási Eszköz keretében Törökországban nyújtott hagyományos támogatásokat.

- 4 500 török nyelvtanárt alkalmaznak, akik több mint 250 000 gyermek számára nyújtanak nyelvi képzést;
- Folyamatban van egy oltási program, amelynek köszönhetően 650 000 menekült csecsemő kapott eddig védőoltást;
- Közel 40 000 gyermeknek biztosítják a közlekedést az iskolába;
- Mintegy másfél millió terhesgondozási konzultációra került sor eddig;
- Körülbelül 8,1 millió alapellátási orvosi konzultációra került már sor;
- 180 iskola építése és 179 migráns egészségügyi központ létesítése van folyamatban.

A mai napig az eszköz forrásainak 97 %-átallokálták (a teljes 6 milliárd euró programozása 2019 végére várható), és az eddigi kifizetések megközelítik a 3 milliárd eurót⁹. A 2020 elején induló projektek között szerepel a menekültek további támogatása az egészségügyi ellátás igénybevételének lehetősége és oktatáshoz való hozzáférés terén, hulladék- és vízgazdálkodási infrastruktúra létesítése, valamint a menekültek munkaerőpiaci integrációjának és foglalkoztatásának elősegítése.

Törökország napjainkban **egyre nagyobb migrációs nyomásnak** van kitéve, mivel a tágabb értelemben vett térség továbbra is instabil. A török hatóságok által 2019-ben eddig letartóztatott irreguláris migránsok száma megközelíti a 270 000 főt¹⁰. Különösen az afgán állampolgárságú, Törökországba szabálytalanul belépő és ott letartóztatott személyek száma nőtt. Törökország 2019 májusában bejelentette, hogy az év végéig körülbelül 100 000 afgán állampolgárt szándékozik visszaküldeni a hazájába, és tárgyalásokat kezdett az afgán kormánnyal a visszaküldés számát és gyakoriságát illető megállapodásról. Bármely ország számára kihívást jelentene a Törökországban tartózkodó szíriai menekültek befogadása, akik helyzetére az elhúzódozó lakóhelyelhagyás jellemző, és ezért Törökország megérdemli a szükséges támogatást.

A migrációs tendenciák kezelése a kelet-mediterrán útvonal mentén

Az EU 2016 óta támogatja az Afganisztán, Pakisztán és Irán közötti politikai párbeszédet annak érdekében, hogy tartós megoldást találjanak a befogadó országokban tartózkodó afgán menekültek számára. Ezt egészíti ki az Afganisztánnak, Bangladesnek, Pakisztánnak, Iránnak és Iraknak nyújtott 300 millió euró összegű pénzügyi támogatás.¹¹ A cél a migránsok, a menekültek, a belső menekültek és a hazatelepülők, valamint a befogadó közösségek támogatása, továbbá a hatóságok támogatása a migrációkezelés és a hazatelepülők fenntartható visszailleszkedésének területén. Például Afganisztánban eddig közel 10 000 háztartás, mintegy 70 000 fő kapott támogatást, ami elősegítette a közösségfejlesztést, a szakképzést és a kisvállalkozások fellendülését. Afgán állampolgárok támogatásban részesülnek Iránban és Pakisztánban is, például jelenleg már 45 000 afgán menekült fér hozzá az iráni egészségbiztosítási rendszerhez.

2018 nyara óta az EU kiterjesztette az EU–Afganisztán közös migrációügyi koncepció keretében történő, érkezést követő segítségnyújtást az EU-ból érkező hazatelepülőkön kívül a Törökországból visszaküldött afgán állampolgárokra is. Azóta az EU több mint 15 000, Törökországból Afganisztánba visszatelepülő személyt támogatott tanácsadással, orvosi segítségnyújtással, ideiglenes szállással, készpénztámogatással és a végső célállomásukra történő továbbszállítással.

⁹ Eddig 5,8 milliárd eurót különítettek el (beleértve 2,23 milliárd eurót humanitárius segély, és 3,57 milliárd eurót nem humanitárius segély formájában), amiből 4,2 milliárd eurót kötöttek le és 2,57 milliárd eurót fizettek ki.

¹⁰ A török Migrációkezelési Főigazgatóság szerint.

¹¹ Az Ázsiában és a Közel-Keleten zajló migrációval és kényszerű lakóhelyelhagyással kapcsolatos, 2016-ban és 2017-ben elfogadott különleges intézkedések.

A nyilatkozat értelmében Törökország kötelezettséget vállal arra, hogy megakadályozza az új tengeri vagy szárazföldi útvonalakon az **irreguláris migrációs áramlások** növekedését, ami nehéznek bizonyult, amint azt az érkezések számának az utóbbi időben bekövetkezett növekedése jelzi Görögországban és Cipruson, valamint korábban a Bulgáriával és Görögországgal közös szárazföldi határon.

A Görögországból Törökországba érkező, a nyilatkozat hatálya alá tartozó valamennyi új irreguláris migráns **visszaküldése** folyamatos kihívást jelent. Görögországnak csak 1 908 migránst sikerült visszaküldenie a nyilatkozat keretében, a visszaküldések üteme lelassult, és az idei évben mintegy 100 főre csökkent. Ez az előrelépés egyik fő akadály, ami összefügg a jelenleg alkalmazott hosszadalmas menekültügyi eljárásokkal is Görögországban. A Bizottság folytatja erőfeszítéseit mind az áttelepítés, mind a visszaküldés felgyorsítása érdekében. A menedékjog iránti kérelmek feldolgozásának javítása – mind a szárazföldön, mind pedig a szigetekken – jelentősen hozzájárulna a visszaküldések felgyorsításához.

Egyértelműen sikeres volt a szíriai menekülteknek a nyilatkozat hatálya alatt végzett, uniós tagállamokba történő **áttelepítése**, amely során 2016 áprilisa óta több mint 25 000 nemzetközi védelemre szoruló személyt telepítettek át 18 tagállamba. Ezeket az erőfeszítéseket folytatni kell, és a Bizottság továbbra is biztosítani fogja a támogatást. A Bizottság a Törökországgal közös önkéntes humanitárius befogadási rendszer¹² aktiválására szólított fel, amely előmozdítaná az EU-Törökország nyilatkozat végrehajtását és mutatná az EU ezirányú elkötelezettségét.

Az EU-Törökország nyilatkozat az EU és Törökország közötti kapcsolatok terén számos egyéb kulcsfontosságú kérdést is tartalmazott. A **vízumliberalizáció** az egyik olyan terület, ahol előrelépés történt. A márciusi jelentés óta egy, az okmányok biztonságához kapcsolódó követelmény teljesült, és további hat maradt még az összesen 72 referenciakövetelmény közül. Törökország 2019 szeptemberében megújította az ezen referenciakövetelmények teljesítésére irányuló erőfeszítéseit. A Bizottság változatlanul ösztönzi Törökország arra irányuló erőfeszítéseit, hogy a lehető legrövidebb időn belül eleget tegyen a vízumliberalizációs ütemterv összes fennmaradó referenciakövetelményének.

Az EU-Törökország nyilatkozat teljes körű és tartós végrehajtásához valamennyi fél részéről folyamatos erőfeszítésekre és megfelelő politikai szándéokra van szükség. A közelmúltbeli politikai találkozók során hangsúlyozták, hogy a Bizottság továbbra is ösztönzi majd ezt a munkát, megteszi a következő lépéseket és kezeli a felmerülő kihívásokat¹³. A törökországi menekültek támogatása mellett az EU segítséget nyújt Törökországnak rendszeres előcsatlakozási támogatás révén, azzal a céllal, hogy tovább növelje a hatóságok azon képességét, hogy a Törökországba és onnan az EU-ba irányuló irreguláris migrációt kezeljék. Ez magában foglalja a Törökországból való önkéntes visszatérés támogatását, valamint a reintegrációs programok és az integrált határigazgatás támogatását. A Bizottság és Törökország jelenleg tárgyalásokat folytat annak érdekében, hogy további közvetlen támogatásról állapodjanak meg ebben az évben a migrációkezelés terén.

Az EU élen jár a szíriai válság kapcsán szükséges humanitárius segítségnyújtásban, amely során 2014 és 2019 között Szíria és a régió számára 1,6 milliárd euró értékben nyújtott humanitárius támogatást. Csak 2019-ben az EU 170 millió eurót különített el életmentő multi-szektorális segítségnyújtásra a Szírián belül tartózkodó kiszolgáltatott helyzetben lévő

¹² Az önkéntes humanitárius befogadási rendszer az EU-Törökország nyilatkozat keretében előirányzott további áttelepítési program. A programra vonatkozó eljárási standardokat Törökország és az EU tagállamai egyaránt elfogadták 2017-ben. Az EU-Törökország nyilatkozat értelmében a rendszert akkor aktiválják, ha megszűnnek – vagy legalábbis jelentősen és tartósan csökkennek – a Törökország és az EU közötti szabálytalan határátlépések.

¹³ Például Dimitrisz Avramopulosz biztos és Horst Seehofer német belügyminiszter 2019. október 3-án Törökországban és október 4-én Görögországban tett látogatása.

emberek számára, bárhol is legyenek. 2018-ban az EU mintegy 9 millió kedvezményezett számára nyújtott humanitárius segítyt Szírián belül.

A szíriai válság kezelésére szolgáló uniós regionális szükséghelyzeti alap

A szíriai válság kezelésére szolgáló uniós regionális szükséghelyzeti alap, ami 22 tagállam, Törökország és az uniós költségvetés hozzájárulásából áll, a befogadó közösségeket, a menekülteket és belső menekülteket támogatja Jordániában, Libanonban, Törökországban és Irakban. 2014-es létrehozása óta az alap az alapvető szükségletek kielégítését célzó korai helyreállítási támogatás nyújtásából a befogadó országok támogatásává fejlődött, amely országokban a nemzeti rendszereket és infrastruktúrát, valamint a menekültek önellátását és rezilienciáját erősíti. A több mint 75 projektet tartalmazó, összesen több mint 1,6 milliárd eurót kitevő programok többek között az oktatás, a megélhetés, az egészségügy és a társadalmi-gazdasági támogatás területén működnek. 2019 júniusában egy újabb 100 millió euró összegű csomagot fogadtak el, amely a felsőoktatásra, az ellenálló képességre és a védelemre irányul Libanonban, Jordániában és Irakban.

A **Jordániában** és **Libanonban** tartózkodó menekülteket és a befogadó közösségeket támogató programok mintegy 4 milliárd eurót tesznek ki a szíriai válság 2011-es kezdete óta. A 2018. évi eredmények közé tartozik az alapfokú oktatáshoz való hozzáférés csaknem 290 000 menekült gyermek számára Jordániában és Libanonban, egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés 375 000 személy számára Libanonban, és az alapvető szükségletek fedezésére szolgáló havi pénzjuttatás közel 143 000 menekült számára Jordániában.

Az EU 2019 márciusában rendezte a harmadik konferenciát „Szíria és a régió jövőjének támogatása” témában. A nemzetközi közösség és a menekülteket befogadó országok megerősítették elkötelezettségüket a konfliktus által érintett milliók, valamint az őket befogadó országok és közösségek támogatása iránt, ideértve Libanont, Jordániát és Törökországot is. A nemzetközi közösség több mint 6,2 milliárd eurót ajánlott fel 2019-re (ezen összeg 92 %-a már befizetésre került), valamint további 2,1 milliárd eurót 2020-ra és az azt követő időszakra. E vállalások több mint 80 %-a az EU és tagállamai részéről érkezett. Nemzetközi pénzügyi szervezetek és donorok szintén bejelentették, hogy 18,5 milliárd euró összegű kölcsönt nyújtanak 2019-re és az azt követő időszakra.

Támogatás Görögországnak és Ciprusnak

A korábbi előrehaladási jelentések hangsúlyozták, hogy sürgősen további előrelépésre van szükség **Görögországban**. Az érkezések számának nyár óta tartó növekedése ismét megerősítette a fellépés szükségességét, leginkább a görög szigeteken uralkodó befogadási feltételek javítása, valamint az EU-Törökország nyilatkozat hatálya alatt Görögországból történő visszaküldések ütemének jelentős gyorsítása tekintetében. Megtörténtek az első lépések a migránsok fogadására és a kísérő nélküli kiskorúakra vonatkozó új nemzeti stratégiákkal, és a kormány kötelezettséget vállalt arra is, hogy felülvizsgálja a menekültügyi jogi keret vonatkozásait a gyorsabb feldolgozás és a nagyobb számú visszaküldés érdekében. Az érkezések számának növekedése okozta, kihívásokkal teli feltételek és a tél közeledő beállta miatt azonban sürgős intézkedésekre van szükség. A Bizottság és az érintett uniós ügynökségek minden lehetséges támogatást megadnak Görögországnak a szükséges munka felgyorsításához.

Az uniós finanszírozás 2015 óta több mint 2,2 milliárd eurónak megfelelő támogatással segítette Görögországot¹⁴. Ebbe beletartozik az a 8 millió euró is, amelyet 2019

¹⁴ Támogatás a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alap, a Belső Biztonsági Alap és a Szükséghelyzeti Támogatási Eszköz keretében. A Szükséghelyzeti Támogatási Eszköz aktiválása, amely a Görögországban rekedt migránsok és menekültek humanitárius szükségleteinek kezelését támogatta, 2019 márciusában

szeptemberében a Nemzetközi Migrációs Szervezet kapott a kísérő nélküli kiskorúak védelmének és befogadási feltételeinek javítását, valamint a szárazföldi telephelyek biztonságának növelését célzó két projektre. 2019-ben az ENSZ Menekültügyi Főbiztosának Hivatala (UNHCR) által megvalósított, a beilleszkedést és lakhatást elősegítő szükséghelyzeti támogatási program (ESTIA) keretében több mint 25 000 menedékkérőnek és menekültnek biztosítanak továbbra is bérelhető szálláshelyet, valamint több mint 72 000 személynek havi készpénzjuttatást. Az EU támogatta továbbá a Nemzetközi Migrációs Szervezet és az ENSZ Gyermekalap munkáját, akik helyszíni támogatást nyújtanak a szárazföldi befogadó létesítményekben¹⁵. Az uniós ügynökségek fontos szerepet játszanak, de mind az Európai Menekültügyi Támogatási Hivatal, mind az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség munkája a tagállamok szakértőinek rendelkezésre bocsátására támaszkodik. A felajánlott szakértők alacsony száma miatt tartós hiány jelentkezik a helyszínen, ami csökkenti a műveletek hatékonyságát. A Bizottság emellett számos, a görög hatóságok által irányított, folyamatban lévő programot támogat, amelyek célja a jogi segítségnyújtás, az orvosi ellátás és a tolmácsolás terén fennálló hiányosságok áthidalása, mind a szigetekén, mind pedig a szárazföldön.

A **Ciprus** számára 2014 óta nyújtott uniós finanszírozás csaknem 100 millió eurót tett ki,¹⁶ ebből több mint 4 millió eurót sürgősségi segély formájában biztosítottak. Tagállami szakértőket is kirendelnek, és a Ciprusra nehezedő egyre nagyobb nyomás e vállalkozások növelését teszi szükségessé. Az EU-val együttműködésben Ciprus átfogó cselekvési tervet dolgozott ki a migráció hatékony kezelésére, amelynek folyamatban van a végrehajtása a Bizottság és az uniós ügynökségek pénzügyi és operatív támogatásával.

A Bizottság továbbra is támogatja azokat a tevékenységeket, amelyek a Földközi-tenger keleti térségében is kézzelfogható szolidaritáshoz vezethetnek. A tagállamoknak kellő időben választ kell adniuk Ciprus és Görögország áthelyezés útján történő segítségnyújtásra irányuló megkereséseire. A Bizottság szükség szerint továbbra is támogatja ezeket az erőfeszítéseket, többek között az uniós költségvetésből történő olyan pénzügyi támogatás révén, amely az áthelyezést önkéntes alapon végző tagállamok rendelkezésére bocsátható¹⁷.

• Nyugat-balkáni útvonal

A válság 2015-ös kezdete óta több mint 141 millió euró összegű uniós támogatást biztosítottak a Nyugat-Balkán számára a menekült- és migrációs válság közvetlen kezelésére¹⁸. A támogatás egyik formája az uniós ügynökségek és a tagállamok szakértelmének biztosítása volt, különös tekintettel az uniós normák és szabványok nemzeti migrációs politikába és jogi keretekbe történő átültetésével kapcsolatban. 48 külföldi határőrt küldtek Szerbiába és 146-ot Észak-Macedóniába. Bár ez hozzájárult a migrációs, menekültügyi és határigazgatási rendszerek megerősítéséhez, a nemzeti közigazgatási kapacitások továbbra is korlátozottak, és gyakran nehézséget jelent az új migrációs hullámok jelentette kihívás kezelése.

---

befejeződött. Három év alatt összesen több mint 643 millió eurót biztosítottak. Egyes tevékenységek finanszírozását, mint például a kísérő nélküli kiskorúak külön elhelyezése, és az egészségügyi ellátás, átadták a görög hatóságoknak.

¹⁵ E támogatások kiterjednek az egészségügyi ellátáshoz és a nem formális oktatáshoz való hozzáférésre, a kíséret nélküli kiskorúak számára fenntartott biztonságos övezetekre, valamint a működtető személyzet képzésére.

¹⁶ Közel 40 millió euró a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapból (például a fogadásra) és közel 52 millió euró a Belső Biztonsági Alap keretében a vízumpolitika, a határellenőrzés és a rendőrségi együttműködés támogatására.

¹⁷ Az áthelyezési céltagállamok kérelmezőnként 6 000 euró átalányösszegben részesülhetnek, a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapról szóló 516/2014 rendelet módosított 18. cikke alapján.

¹⁸ Emellett 2007 óta 216,1 millió euró támogatást nyújtottak nyugat-balkáni partnerek számára a migrációval kapcsolatban az Előcsatlakozási Támogatási Eszköz keretében nyújtott rendszeres pénzügyi támogatásként.

Bosznia-Hercegovinában jelentősen megnövekedett az érkezések száma. Becslések szerint 2018 januárja óta több mint 45 000 menekült és migráns lépett be az országba. Ez komoly kihívást idézett elő, mivel jelenleg mintegy 3 300 személyt kell hivatalos központokban elszállásolni. 2018 óta a Bizottság együttműködik a humanitárius partnerekkel és a hatóságokkal a menekültek és a migránsok alapvető szükségleteinek kielégítése érdekében, valamint abból a célból, hogy támogassa az országot a migrációkezelési kapacitásának megerősítésében, amelyre 34 millió euró összegű kiegészítő uniós finanszírozást különített el. Ezzel az ideiglenes befogadó központokat, az élelmiszerhez való hozzáférést, az alapvető szolgáltatásokat és a legkiszolgáltatottabb helyzetben lévők védelmét támogatja, amely során több mint 3 500 fő részesül ezen ellátásokban.

A tél közeledtével Bosznia-Hercegovina hatóságainak gyorsan fel kell térképezniük az országban rekedt menekültek és migránsok számára alkalmas szálláshelyeket. Az EU kész segítséget nyújtani e kiegészítő létesítmények finanszírozásához, amennyiben azok megfelelnek a nemzetközi szabványoknak, és támogatni a leginkább érintett helyi közösségeket.

- **Közép-mediterrán útvonal**

Líbia és a szükséghelyzeti tranzitmechanizmus

A **líbiai** helyzet továbbra is komoly aggodalomra ad okot. A líbiai belső menekültek, menekültek és migránsok védelmére irányuló uniós fellépés az Afrikai Unió–Európai Unió–Egyesült Nemzetek munkacsoport által végzett munka keretében zajlott. A 2019 áprilisában Tripoliban és környékén kirobbant erőszakos konfliktusok után a munkacsoport részt vett a menekültek és a migránsok evakuálásának felgyorsításában a frontvonalban lévő idegenrendészeti fogdákból, és lehetőség szerint segítséget nyújtott számukra ahhoz, hogy biztonságra leljenek Líbián kívül.

A Tripoliban és környékén kialakult konfliktus miatt több száz polgári személy vesztette életét és sebesült meg, és több mint 150 000 ember kényszerült otthona elhagyására. Azóta sem sikerült biztosítani a tartós tűzszünetet, és a politikai rendezés felé tett lépések ellenére a helyzet továbbra is ingatag.

A konfliktus különösen a migránsokat és a menekülteket érintette, főként a konfliktus sújtotta területeken lévő idegenrendészeti fogdákból élő közel 3 300 személyt. E központok egyikét – a Tajoura idegenrendészeti fogdát – légicsapások érték, ami több mint 50 ember halálát okozta. Amikor a fennmaradó 482 menekültet és migránst szabadon engedték, ők az **UNHCR Tripoliban található gyűjtő- és indulási létesítményében** kerestek menedéket. Az érkezések számának növekedése miatt a létesítmény túlzsúfolt, és nem lehet jelentős számú kiszolgáltatott személyt áthelyezni az idegenrendészeti fogdákból a létesítménybe.

Az EU kiterjedt líbiai együttműködési programjai (összesen 467 millió euró értékben) a biztonsági helyzet ellenére folytatódnak, és júliusban új programokat is elfogadtak az Unió Szükséghelyzeti Alap Afrikáért keretében¹⁹. A konfliktus által érintett **kiszolgáltatott személyeknek nyújtott uniós támogatást** felgyorsították. Ez magában foglalja a közvetlen sürgősségi segítségnyújtást, valamint a védelmet – például orvosi segítségnyújtás vagy pszichoszociális támogatás formájában – többek között a líbiai kiszálló helyeken és az idegenrendészeti fogdákból, amennyiben be lehet azokba lépni. A menekültek és a kiszolgáltatott helyzetben lévő migránsok számára sürgősségi segélyként mintegy 185 000 nem élelmiszer jellegű cikket és higiéniai csomagot biztosítottak, valamint orvosi ellátást

---

¹⁹ Ezek a programok meg fogják erősíteni azokat a folyamatban lévő fellépéseket, amelyek célja a menekültek és a kiszolgáltatott helyzetben lévő migránsok védelme és segítése különösen Líbiában, a líbiaiak életkörülményeinek és rezilienciájának javítása, valamint a gazdasági lehetőségek, a munkaerő-migráció és a mobilitás előmozdítása az észak-afrikai országokban.

nyújtottak részükre. Szeptember végén az EU líbiai integrált határigazgatást segítő missziójának egy szakértő-elemző csoportja, amely Tuniszból folytatta tevékenységét, szintén vissza tudott térni Tripoliba.

A Líbiából való evakuálás létfontosságú mentőövet jelentett. 2017 szeptembere óta több mint 4 000 embert evakuáltak, ebből mintegy 3 000 főt az UNHCR EU által támogatott nigeri **szükséghelyzeti tranzitmechanizmusához** (ETM). Ezeket a szükséghelyzeti tranzitmechanizmusokhoz történő evakuálásokat kiegészítette az Olaszországba (808 fő) és a romániai szükséghelyzeti tranzitközpontba (303 fő) történő közvetlen evakuálás. A Nigerbe evakuált személyek közül eddig 1 856 személyt telepítettek át²⁰. A nigeri létesítményt mára egy új ruandai szükséghelyzeti tranzitmechanizmus egészíti ki, és Ruanda eddig hozzájárult, hogy legfeljebb 500 főt bármikor befogadjon. Az elmúlt hetekben csaknem 200 embert evakuáltak Ruandába, a következő hónapokban pedig még több evakuálást terveznek. Jelenleg véglegesítenek egy új uniós támogatási csomagot a ruandai szükséghelyzeti mechanizmusra vonatkozóan.

Ugyanakkor a nigeri hatóságok a korábbi szintre csökkentették a szükséghelyzeti tranzitmechanizmus keretében végzett műveletek felső határát, és ennek következtében előfordulhat, hogy az év hátralévő részében nem lesz lehetőség további evakuálásra ezen keresztül. E lépés egyik fő oka az áttelepítések lassú üteme. Ezért rendkívül fontos, hogy a tagállamok növeljék a szükséghelyzeti tranzitmechanizmusból történő áttelepítések mértékét és felgyorsítsák az áttelepítések ütemét.

További kulcsfontosságú intézkedés az **önkéntes visszatéréssel** kapcsolatos uniós együttműködés. A Nemzetközi Migrációs Szervezettel 2015 novembere óta folytatott közös fellépés jelentősen hozzájárult több mint 49 000 migráns Líbiából²¹ való visszatéréséhez, és több mint 76 000 visszatérésre kötelezett személynek nyújtott érkezést követő és visszailleszkedési segítséget a származási országukban. Ez a munka több mint 23 000 migráns megmentését is támogatta a nigeri sivatagban.

E folyamatos kihívások kezelése érdekében az Afrikai Unió, az Európai Unió és az Egyesült Nemzetek Szervezete által közösen létrehozott munkacsoport, amely a Líbiában kialakult migrációs és menekültügyi helyzettel foglalkozik, politikai szinten találkozott az ENSZ Közgyűlése alkalmával, és számos közös prioritást határozott meg a következő lépésekre vonatkozóan²². Ezek közé tartozik a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek segítése Líbiában és a Nemzetközi Migrációs Szervezet regisztrációs erőfeszítéseinek támogatása, valamint további evakuációs lehetőségek kialakítása, és a nyomásgyakorlás folytatása az önkényes őrizet jelenlegi rendszerének felszámolása érdekében. Az egyéb területek közé tartoztak a fokozott visszailleszkedési intézkedések, valamint a veszélyes utazások megakadályozására irányuló kommunikáció.

Támogatás Olaszországnak és Máltának

2014 óta **Olaszország** közel 1 milliárd euró összegű uniós támogatást kapott a menekültügy, a migráció, a biztonság és a határigazgatás területén²³. 2019 júliusában az EU 0,7 millió euró sürgősségi segítyt különített el az olasz belügyminisztérium és az ENSZ Menekültügyi

²⁰ Belgium, Kanada, Finnország, Franciaország, Németország, Olaszország, Hollandia, Norvégia, Svédország, Svájc, az Egyesült Királyság és az Egyesült Államok egyaránt fogadtak áttelepült személyeket Líbiából és a szükséghelyzeti tranzitmechanizmusból.

²¹ Összesen több mint 61 000 önkéntes visszatérés Líbiából, Nigerből, Maliból, Mauritániából és Dzsibutiból.

²² A közös sajtóközlemény itt olvasható: https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage/67915/joint-press-release-meeting-joint-au-eu-un-taskforce-address-migrant-and-refugee-situation_en.

²³ Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alap és Belső Biztonsági Alap, beleértve 275 millió euró sürgősségi segítyt.

Főbiztosának Hivatala számára mintegy 450 líbiai és nigeri személy Olaszországba történő humanitárius evakuálásának támogatására. Egy másik közelmúltbeli példa erre egy 30 millió eurós projekt, amelynek célja öt olasz régióban a mezőgazdasági migráns munkaerő kizsákmányolásának megszüntetése és a migránsok legális munkaerőpiacra való beilleszkedésének elősegítése. Az uniós ügynökségek és a tagállamok emellett szakértelem formájában is támogatást nyújtottak, ennek keretében 2019-ben az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség összesen 144, az Európai Menekültügyi Támogatási Hivatal pedig 180 szakértőt küldött ki. Ez a szakértelem továbbra is a migrációkezeléshez és a felkészültséghez való uniós hozzájárulás alapvető részét képezi a Földközi-tenger középső térségében, és a tagállamoknak fenn kell tartaniuk a kiküldés előírt szintjét.

A **Málta** számára 2014 óta nyújtott pénzügyi támogatás összege elérte a 105 millió eurót²⁴. Málta számára a legjelentősebb uniós támogatás a partra szállított migránsok és menekültek áthelyezésének megkönnyítése volt, és a Nemzetközi Migrációs Szervezet sürgősségi segély formájában közel 0,5 millió euró összegű támogatást kapott, hogy segítse Máltát a mintegy 500 fő áthelyezésében.

Átmeneti rendelkezések a partra szállásra vonatkozóan

A Bizottság márciusi előrehaladási jelentése rávilágított arra, hogy strukturáltabb átmeneti megoldást kell találni a kutatási-mentési műveleteket követő partra szállításra.

A partra szállítási események, többek között a nem kormányzati szervek hajóival a Földközi-tenger középső térségében egyértelműen bizonyították, hogy olyan európai megoldásokat kell találni a migrációkezelés fenntartható megközelítése érdekében, amely a szolidaritáson, a közös felelősségen és az alapvető emberi jogok tiszteletben tartásán alapul. A tagállamok kérésére a Bizottság egész évben koordinált eseti áthelyezéseket.²⁵ A partra szállítást követően a Bizottság által végzett aktív koordináció hozzájárult a partra szállítás megkönnyítéséhez is. Ezek az erőfeszítések az önkéntesen részt vevő fogadó tagállamok szolidaritási erőfeszítéseire épültek,²⁶ de az uniós ügynökségek, különösen az Európai Menekültügyi Támogatási Hivatal is támogatta ezeket, a Bizottság koordinálása mellett. Az EU-finanszírozás segítséget nyújtott a tagállamoknak is az eseti partra szállítások során és a migránsokkal kapcsolatos adatkezelésre és az áthelyezésükre vonatkozó megfelelő eljárások bevezetése terén.

Ezzel párhuzamosan a Bizottság aktívan ösztönözte és támogatta a partra szállításra vonatkozó ideiglenes megállapodások kidolgozását, amíg megállapodás nem születik az európai menekültügyi rendszer reformjának hosszú távú, fenntartható rendszeréről. A tagállamok közötti tárgyalásokra építve a Tanács elnöksége júniusban egy munkadokumentumot mutatott be a partra szállítással kapcsolatos átmeneti intézkedésekre vonatkozó iránymutatásokról. A júliusban Helsinkiben és Párizsban folytatott tárgyalássorozat előkészítette a szeptember 23-án Máltán tartott miniszteri találkozót. Ezen Olaszország, Franciaország, Málta és Németország miniszterei vettek részt a finn elnökség és a Bizottság jelenlétében, és meghatározták egy kiszámítható és strukturális intézkedéscsomag körvonalait. Ezt később a Belügyi Tanács október 8-i ülésén valamennyi tagállammal megvitatták, ahol a Bizottság arra ösztönzött, hogy a lehető legtöbb tagállam csatlakozzon

²⁴ Ez az összeg tartalmaz egy 21 millió euró összegű elkülönítést a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alap keretében, és a Belső Biztonsági Alap nemzeti programjai keretében 84 millió eurót a 2014–2020 közötti időszakra.

²⁵ Október 7-ig a Bizottság által koordinált 14 partra szállítási esemény során a részt vevő tagállamok 1 187 migráns szétosztására tettek felajánlást, akik közül 368 személyt már áthelyeztek.

²⁶ 2018 óta Belgium, Finnország, Franciaország, Németország, Írország, Olaszország, Litvánia, Luxemburg, Málta, Hollandia, Portugália, Románia, Szlovénia, Bulgária és Spanyolország vett részt legalább egy eseti áthelyezési műveletben. Norvégia szintén részt vett ilyen műveletben.

ehhez a szolidaritási erőfeszítéshez. A miniszterek közötti konstruktív megbeszéléseket követően a Bizottság technikai vitát szervezett az áthelyezésben részt vevő tagállamok részvételével annak érdekében, hogy megvitassák a Bizottság által koordinált és az uniós ügynökségek által támogatott önkéntes áthelyezésekre alkalmazott jelenlegi gyakorlatokat és munkafolyamatokat. A Bizottság továbbra is elkötelezett amellett, hogy együttműködjön a tagállamokkal a földközi-tengeri kutatás-mentést követő partra szállítás fenntartható megoldása érdekében.

Az ilyen ideiglenes megállapodások mutatják, hogy a tagállamok készek arra, hogy kézzelfogható szolidaritást vállaljanak, és inspirációként szolgálhatnak a Földközi-tenger más részein zajló áramlások kezeléséhez.

- **Nyugat-mediterrán útvonal**

Támogatás Marokkónak

Marokkó az elmúlt években jelentős migrációs nyomás alatt állt, tranzitországgként és célállomásként egyaránt. A helyzet kezelésének elősegítésére az EU migrációs együttműködési portfóliója most 238 millió eurót tesz ki, beleértve az Unió Szükséghelyzeti Alap Afrikáért által nyújtott támogatást. Ez a támogatás – Spanyolországgal szoros együttműködésben – jelentősen hozzájárult a Földközi-tenger nyugati részén keresztül történő érkezések számának csökkentéséhez, az irreguláris migráció kezelése és a bűnözői hálózatok felszámolása, valamint a kiszolgáltatott helyzetben lévők megsegítése révén. Az uniós támogatás célja az volt, hogy megerősítse Marokkó kapacitását a területén belüli és az onnan kiinduló áramlások kezeléséhez, például Marokkó migrációs és menekültügyi nemzeti stratégiája révén, amelyet a migrációkezelés, a kapacitásépítés és a határigazgatás intézményi támogatása is segít. A kiszolgáltatott helyzetben lévő migránsok és menekültek számára védelmet és jogi segítségnyújtást biztosítottak, különös figyelmet fordítva a kísérő nélküli kiskorúak jogaira. Támogatják továbbá az önkéntes visszatérést és a reintegrációt is. Ezenkívül Marokkó fontos partner a legális migráció megteremtésében: olyan kísérleti programokon dolgozik, amelyeknek köszönhetően a marokkói szakképzett munkaerő képzése összehangolható a tagállamok munkaerő-szükségleteivel. A jelenleg folyamatban lévő programokkal kapcsolatos tapasztalatokat beépítik majd az új programok kidolgozásába, amelyek hosszú távon a migrációs kérdésekben folytatott együttműködés kiterjesztését segítik elő.

A Marokkó és az EU közötti kapcsolatok újraindításának fontos lépéseként júniusban az EU–Marokkó Társulási Tanács 14. találkozóján megállapodtak abban, hogy a mobilitás és a migráció a jövőbeli együttműködés legfontosabb eleme. Ezen túlmenően a két fél jobb viszonyának köszönhetően a mobilitási partnerség keretében újraindult a migrációval és a mobilitással kapcsolatos párbeszéd. Ezt a párbeszédet számos közelmúltbeli magas szintű találkozó és szakértői kapcsolatfelvétel is segítette Brüsszelben és Marokkóban egyaránt.

Támogatás Spanyolországnak

Spanyolország a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alap, valamint a Belső Biztonsági Alap nemzeti programjainak egyik fő kedvezményezettje: a 2014 és 2020 közötti időszakra összesen 737 millió euró juttatást különítettek el számára. A finanszírozási prioritások közé tartozik a Menekültügyi Hivatal és a befogadási rendszer megerősítése, a külföldiek integrálása, a megnövelt felszerelés- és egyéb erőforrás-kapacitások alkalmazása a határokon, valamint a visszaküldés. Ezen túlmenően 2018 óta több mint 42 millió euró szükséghelyzeti támogatást ítéltek oda, hogy segítsék a nemzeti hatóságokat a migrációs áramlások kezelésében a déli partoknál: a pénzből többek között új helyi regisztrációs központokat hoztak létre, megerősítették a spanyol polgárőrséget (Guardia Civil) és a rendőrséget, valamint segítséget nyújtottak a migránsoknak megérkezésükkor. Ezenkívül 2019-ben az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség 240 szakértőt küldött ki.

- **Az irreguláris migráció kiváltó okainak kezelése**

Közép- és hosszú távon elengedhetetlen a partnerországokkal való együttműködés a reziliencia és a stabilitás terén, ezenkívül munkahelyeket és lehetőségeket kell teremteni mind a migránsok és a menekültek, mind pedig a befogadó közösségek számára.

Észak-Afrikában a programok a szociális infrastruktúra és a gazdasági lehetőségek fejlesztésére is törekednek. Líbiában például két közösségi stabilizációs programnak köszönhetően több mint 50 közösségben javult az alapvető szolgáltatásokhoz való hozzáférés több mint 1,7 millió ember számára, a munkahelyi képzési programok pedig 2500 fiatal vállalkozó számára nyújtottak segítséget. Tunéziában az EU több mint 200 millió eurót fektetett be a munkahelyteremtést és a gazdasági fejlődést támogató programokba, amelyek keretében több mint 60 000 fiatal részesült mikrohitel-támogatásban a kisvállalkozások fejlesztésének támogatása érdekében. A Marokkóval aláírt kétoldalú együttműködésen keresztül nyújtott uniós támogatás 2014 óta elérte az 1 milliárd eurót, amellyel a munkahelyteremtést és az üzleti környezet fejlesztését segítették²⁷.

Afrika szarván, valamint **a Száhel-övezet és a Csád-tó térségében** a hangsúly a gazdasági és foglalkoztatási lehetőségek támogatásán, valamint a közösségek rezilienciájának, az irányításnak és a migrációkezelés hatékonyságának javításán van. A Száhel-övezetben és a Csád-tó térségében különös figyelmet fordítottak a csempészetre és a biztonságra. Afrika szarván a programok sok esetben a régió nagyszámú menekültjét és belső menekültjét célozták meg. 2019 májusában új programokat hagytak jóvá, beleértve a dél-szudáni egészségügyi és oktatási támogatást, valamint a szudáni, az etiópiai és a Nagy-tavak régióban élő kiszolgáltatott közösségeknek és a lakóhelyüket elhagyni kényszerült lakosságnak nyújtott támogatást.

Az ázsiai fellépés egyik példája az **Afganisztán** számára biztosított további 27 millió eurós program, amelynek célja, hogy gazdasági lehetőségeket teremtsen azokban a városokban, amelyekbe tömegesen érkeztek a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek.

Az EU **külső beruházási terve** további támogatást nyújt majd a megélhetéshez és a gazdaságnak a Szubszaharai-Afrikában és az EU szomszédságában, ezáltal segítve az irreguláris migráció kiváltó okainak kezelését is. A terv keretében eddig több mint 4 milliárd eurót hagytak jóvá (1,54 milliárd eurót 28 garanciaprogramra, 2,6 milliárd eurót pedig 121 jóváhagyott vegyesfinanszírozási projektre²⁸). A garanciák akár 17,5 milliárd euró összegű beruházást is mozgósíthatnak olyan területeken, mint a mikro-, kis- és középvállalkozások finanszírozáshoz való hozzáférése, energia és összekapcsoltság, városok, mezőgazdaság és digitális világ. A jóváhagyott vegyesfinanszírozási projektek várhatóan közel 24 milliárd eurót fognak mozgósítani, és 2020-ra a terv várhatóan eléri a több mint 44 milliárd euró értékű teljes beruházási célját.

Uniós Szükséghelyzeti Alap Afrikáért

2015-ös létrehozása óta a Szükséghelyzeti Alap életmentő evakuálások során nyújtott támogatást, javította a migrációkezelést, segített a csempészhálózatok elleni küzdelemben, és kezelte az irreguláris migráció kiváltó okait 26 afrikai országban. Az Alap összesen mintegy 4,5 milliárd eurót tesz ki, ebből körülbelül 4 milliárd euró az uniós finanszírozás, 528 millió euró pedig a tagállamok, Svájc és Norvégia hozzájárulása. A Szükséghelyzeti Alap, amelynek

²⁷ Marokkó a Világbank „Doing Business” jelentésében szereplő indexben a 2010-es 128. helyről 2018-ban a 60. helyre lépett előre.

²⁸ A garanciák célja a további finanszírozás mozgósítása, különösen a magánszektor részéről, mivel csökkentik a magánberuházás kockázatát, és fedezik a finanszírozók és a befektetők potenciális veszteségeinek egy részét. A vegyes finanszírozás a vissza nem térítendő támogatás más, kereskedelmibb jellegű finanszírozási forrásokkal való összekapcsolása.

keretében eddig 210 programot fogadtak el, rugalmas eszköznek bizonyult, amely lehetővé tette a felmerülő igényekre való gyors reagálást.

A Szükséghelyzeti Alap által mostanáig támogatott kulcsfontosságú intézkedések közé tartoznak a következők:

- segítségnyújtás Líbia elhagyásához, hozzájárulás körülbelül 49 000 támogatott önkéntes visszatéréshez és több mint 4000 evakuáláshoz;
- a migrációkezelési erőfeszítések támogatása Líbiában, Marokkóban és Tunéziában az irreguláris migráció kezelése, valamint az emberkereskedelem és a migráncsempészség elleni küzdelem terén;
- 25 000 rászoruló támogató program Gambiában, amelynek középpontjában a társadalmi kohézió, a megújuló energia ágazatában való foglalkoztatás, az ökoturizmus és a modern gazdálkodás áll;
- egy jelenleg a hatóságokkal egyeztetés alatt álló program az Elefántcsontparti Köztársaságban, amely a népesség-nyilvántartási rendszer modernizálását támogatja, és hozzájárul majd egy biztonságos nemzeti népesség-nyilvántartási rendszer megvalósításához;
- Afrika szarván az élelmezésbiztonság előtérbe helyezése (az állatállomány fenntartásának támogatása több mint 300 000 személyen segít), valamint segítségnyújtás a foglalkoztatás terén (a képzéseknek köszönhetően több mint 30 000-en fejlesztették szakmai készségeiket);
- program Dél-Szudánban, amely több mint 28 000 általános iskolai tanár számára biztosít fizetéskiegészítést csaknem 2500 iskolában, ami arra ösztönzi a tanárokat, hogy továbbra is tanítsanak, és többet legyenek az iskolában, így a gyerekek is az iskolában maradnak.

A Szükséghelyzeti Alap tehát számos alapvető szükségletre tudott reagálni. Az év végén előreláthatólag mindhárom programablak alapja (Észak-Afrika, Afrika szarva, Száhel-övezet és Csád-tó) elfogy. E döntő fontosságú programok folytatása érdekében ezért 2020-ra elengedhetetlen lesz a Szükséghelyzeti Alap feltöltése. Ez szükségszerűen magában foglalja majd a tagállamok hozzájárulásait, ezért a Bizottság pontosan meg fogja határozni a szükségleteket.

• A menekülteket és a migránsokat világszerte segítő uniós erőfeszítések

A menekültek, a migránsok és a belső menekültek támogatása világszerte az EU humanitárius és fejlesztési tevékenységeinek egyik legfontosabb eredménye. Ezek azonnali segítséget nyújtanak az érintetteknek, szolidaritást mutatnak a befogadó ország erőfeszítéseivel, és nagyobb stabilitást biztosítanak a migrációs mozgásokhoz. A Törökországban elvégzett munka mellett világszerte számos példa van arra, hogy az EU sürgős és közvetlen segítséget nyújt a menekülteknek.

A **venezuelai** válság óriási mértékű lakóhelyelhagyást váltott ki: eddig több mint 4 millió ember hagyta el az országot. Az EU közel 150 millió eurót mozgósított Venezuelán belül és kívül. A régióban több mint 1,3 millió ember részesült sürgősségi segélyben, a befogadó országok kapacitásai és az oktatás pedig külön támogatást kaptak. A 2019. októberi brüsszeli konferencia lehetőséget kínál a nemzetközi közösség számára, hogy további támogatást nyújtson a régió venezuelai menekülteket befogadó országainak²⁹.

Afrika szarva, amely a világ menekültjeinek és a lakóhelyüket elhagyni kényszerült népességcsoportok egyötödének ad otthont, az elmúlt években az uniós támogatás

²⁹ Az EU, az ENSZ Menekültügyi Főbiztosának Hivatala (UNHCR) és a Nemzetközi Migrációs Szervezet közösen megrendezésre kerülő konferenciája október 28–29-én.

középpontjában áll. Idén új projektek keretében támogatják többek között az etiópai, szudáni és dél-szudáni menekülteket, ezenkívül több mint 67 millió eurónyi közvetlen humanitárius támogatást is kap a régió.

2019 augusztusában volt a második évfordulója annak, hogy a **rohindza** menekültek tömegesen érkeztek Mianmarból Bangladesbe. A csaknem egymillió rohindza menekült Bangladesben teljes mértékben nemzetközi segítségre szorul. 2017 óta a válság megoldására fordított EU-finanszírozás csaknem elérte a 140 millió eurót: az összeget eleinte elsősorban a menekültek, valamint a befogadó közösségek alapvető szükségleteire költötték, mostanában viszont egyre nagyobb hangsúlyt fektetnek a fejlesztésekre, és figyelembe veszik a természeti katasztrófák sajátos kockázatait is.

4. A CSEMPÉSZET ELLENI KÜZDELEM, A VISSZAKÜLDÉS ÉS A VISSZAFOGADÁS JAVÍTÁSA

• A migráncscempészs elleni küzdelem

A migráncscempészs elleni uniós cselekvési terv végrehajtásának és a Tanács által 2018 decemberében elfogadott kiegészítő operatív intézkedéseknek hatására továbbra is csökken a migráncscempészs mind az EU-n belül, mind azon túl.³⁰

Az Europolhoz tartozó **Migráncscempészs Elleni Küzdelem Európai Központja** mostantól hatékony cselekvési központként működik. Fő feladata a rendőrség és a határforgalom-ellenőrzést végző hatóság támogatása a rendkívül összetett, határokon átnyúló cempészs elleni műveletek koordinálása terén. Ezenkívül a központ 2019 júliusa óta tagja egy közös összekötői munkacsoportnak, amely a migráncscempészs és az emberkereskedelem ellen küzd, így az uniós tagállamok összekötő tisztviselői még szorosabban együttműködhetnek a közös nyomozások során. 2019 első 9 hónapja alatt a központ 7 közös akciónapot támogatott, amelyek 474 letartóztatáshoz és 75 kiemelt jelentőségű büntetőügyhöz vezettek. Az Európai Unió Bűnüldözési Képzési Ügynöksége közös képzési tanterveket is kidolgoz. 2019. október 1-jén került sor a Bizottság szolgálatai és a civil társadalmi szervezetek közötti második találkozóra, amelynek alkalmával megvitatták a migráncscempészséről szóló uniós jogszabályok gyakorlati végrehajtását³¹.

A **harmadik országokkal folytatott szoros együttműködés** továbbra is kulcsfontosságú a migráncscempészs megelőzése érdekében. Ezt a célt szolgálják a tájékoztató és figyelemfelkeltő kampányok, amelyek eddig több mint 27 millió eurós támogatást kaptak, és amelyekkel kapcsolatban egy új program kidolgozása is folyamatban van³². Több uniós tagállamban diaszpóráközösségeket – például a szenegáli diaszpórát is – bevontak ebbe a munkába³³. Az Európai Migrációs Hálózat keretében létrehoztak egy tájékoztató és figyelemfelkeltő kampányokkal foglalkozó munkacsoportot, amelyben a tagállamok, az uniós intézmények és a nemzetközi szervezetek megosztják egymással a bevált gyakorlatokat, és biztosítják a szorosabb koordinációt.

Ezt a munkát bűnüldözési együttműködés egészíti ki, amelynek célja a migráncscempészsrel foglalkozó hálózatok elleni küzdelem a **közös operatív partnerségek** révén. Nigerben a nigeri, francia és spanyol hatóságokat tömörítő közös nyomozócsoport munkája eddig 202 bírósági ügyet eredményezett. Szenegál és Guinea hamarosan két projektet indít, amelyek a

³⁰ <https://www.consilium.europa.eu/hu/press/press-releases/2018/12/06/migrant-smuggling-council-approves-a-set-of-measures-to-fight-smuggling-networks/>

³¹ A segítségnyújtási csomag értékelésének nyomán következtetésként (SWD(2017)120) a Bizottság kötelezettséget vállalt arra, hogy bevonja az érintett érdekelt feleket a jogszabályok végrehajtásába, különös tekintettel a migránsoknak nyújtott humanitárius segítségnyújtás kriminalizálásának megszüntetésére vonatkozóan.

³² A pályázati felhívás a következő címen érhető el: <https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/opportunities/topic-details/amif-2019-ag-call-04>.

³³ Belgiumban, Németországban, Spanyolországban, Görögországban, Olaszországban, Máltán, Portugáliában.

migráncscempészésre és az emberkereskedelemre is kiterjednek. Szenegálban a hangsúly a minisztériumok és ügynökségek közötti együttműködésen van. Guineában a projekt keretében figyelmet fognak fordítani a határigazgatásra és az úti okmányokra is. További kulcsfontosságú intézkedés az EU együttműködése az ENSZ Kábítószer- és Bűnügyi Hivatalával. Az Unió Szükséghelyzeti Alap Afrikáért keretében a közelmúltban regionális programot indítottak az Észak-Afrikában működő és a migránsok cempészésében és az emberkereskedelemben részt vevő bűnszervezetek felszámolásához való hozzájárulás érdekében.

A migráncscempészés elleni küzdelem szintén kulcsfontosságú része a **közös biztonság- és védelempolitikai missziók és műveletek** munkájának, amilyen például a Sophia művelet (EUNAVFOR MED) és az EU integrált határigazgatást támogató missziója Líbiában (EUBAM Líbia). A Sophia művelet keretében létrehozott bűnügyi információs egység különösen hasznosnak bizonyult az érintett uniós ügynökségek és maga a Sophia művelet közötti közös operatív tudatosság kialakításában. Bár a művelet megbízatásának 2020. március 31-ig történő meghosszabbítása pozitív fejlemény, a haditengerészeti egységek bevetésének 2019 márciusa óta tartó, folyamatban lévő ideiglenes felfüggesztése befolyásolta azt, hogy a művelet valamennyi szempontból képes legyen eleget tenni a megbízatásának. Az EUBAM Líbia a líbiai igazságszolgáltatási rendszert és koordinációs mechanizmusokat alkalmazva dolgozik főként annak érdekében, hogy ellenőrizni lehessen az ország határait, és ezáltal fel tudják számolni a szervezett bűnözői hálózatokat, beleértve a migráncscempészéssel foglalkozókat is.

• **Visszaküldés és visszafogadás**

Az Eurostatnak jelentett adatok szerint 2018-ban 478 155 illegálisan az EU-ban tartózkodó személyt utasítottak ki, akik közül 170 380 személyt ténylegesen visszaküldtek egy harmadik országba. Ez 2018-ban 36 %-os visszaküldési arányt eredményezett, amely 2017-hez képest kis csökkenést jelent (37 %-os visszaküldési arány)³⁴.³⁵ Néhány olyan ország esetében, amelynek állampolgárai jelentős számban kapnak kiutasítási határozatot,³⁶ nagyon alacsony a visszaküldési arány, például Mali esetében ez az arány 1,7 %, Guinea esetében pedig 2,8 %.

Még több a tennivaló a visszaküldéssel és a visszafogadással kapcsolatban

A 23 **érvényben lévő visszafogadási megállapodás és egyezmény**³⁷ – amelyeket uniós finanszírozású esetkezelési eszközökkel, a harmadik országokat célzó kapacitásépítési projektekkel és az összekötő tisztviselők cseréjével is támogatnak – számos előnnyel jár: jobb együttműködési szintet és hatékonyabb operatív folyamatokat eredményeznek; ezenkívül a partnerkapcsolatok kialakításának részeként további megállapodások és egyezmények lehetőségét is vizsgálják. A visszaküldött személyek számát illetően azonban az eredmények továbbra is kiábrándítóak.

A visszaküldések számának növekedése további erőfeszítéseket tesz szükségessé mind a tagállamok, mind pedig a harmadik országok részéről. Először is a **tagállamokban olyan**

³⁴ A nyugat-balkáni országokba való visszaküldések száma, amelyeknél általában nagyon jó a visszaküldési arány, összességében csökkent. A Nyugat-Balkán kivételével a visszaküldési arány növekedett: 2017-ben ez az arány 29 % volt, 2018-ban pedig már 32 %.

³⁵ A tagállamok átlagos visszaküldési aránya jelentős eltéréseket mutat. Ezek az eltérések nem feltétlenül tükrözik a visszaküldési rendszer hatékonyságát. Előfordulhat, hogy az adatgyűjtéssel és adatfeldolgozással kapcsolatos különböző szemléletmódra vezethetők vissza. A belső tényezőkön kívül a egyes migrációnak is jelentős hatása lehet, mivel a származási országoknak minősülő harmadik országok eltérő szinten működnek együtt a visszafogadás és a visszaküldés terén.

³⁶ 2018-ban is a következő harmadik országokból származott a legtöbb (évente több mint 10 000) kiutasítási határozatot kapó állampolgár: Marokkó, Ukrajna, Albánia, Afganisztán, Algéria, Irak, Pakisztán, Guinea, Mali, Tunézia, India és Nigéria.

³⁷ Fehéroroszországgal is lezárultak a tárgyalások egy 24. megállapodásról, de az aláírásra még nem került sor.

visszaküldési rendszert kell kialakítani, amely lehetővé teszi a kiutasítási határozatot kapó személyek hatékony visszaküldését. A szökés és a szabálytalan továbbutazások megelőzése érdekében tett kulcsfontosságú intézkedések között szerepel annak aktív nyomon követése, hogy a harmadik országbeli állampolgárok hol tartózkodnak a teljes kiutasítási eljárás alatt, valamint hogy teljesítik-e visszatérési kötelezettségüket; ezenkívül fontos az együttműködő, önkéntes távozásra hajlandó harmadik országbeli állampolgárok támogatása. Szükség van továbbá az átdolgozott visszatérési irányelvre vonatkozó tárgyalások lezárására³⁸, amelyekkel kapcsolatban történt előrelépés, mivel a Tanács 2019. június 7-én elfogadott egy részleges általános megközelítést. Az Európai Parlament nem fogadott el álláspontot ezzel kapcsolatban a 2014–2019-es parlamenti ciklusban. Az átdolgozás elfogadásáig azonban a tagállamok javíthatják a visszaküldés és a visszafogadás terén nyújtott teljesítményüket a visszaküldésre vonatkozó cselekvési terv aktualizált változatának követésével, amelyet a Bizottság 2017-ben mutatott be³⁹.

Ezt követően a tagállamoknak a visszafogadási eszközöket és minden más rendelkezésre álló eszközt teljes mértékben ki kellene használniuk. A Bizottság továbbra is támogatja a tagállamokat a **visszaküldési megállapodások végrehajtásában**, és folytatja a további eszközökre irányuló tárgyalásokat azokban az esetekben, amikor az uniós szintű fellépés hozzáadott értéket jelent a folyamat számára.

A tárgyalás és a visszafogadási eszközök alkalmazása is azon a határozott és következetes üzeneten alapul, amely szerint az EU és a tagállamai elvárják az adott harmadik ország együttműködését. Ez jelentheti **nagyobb szakpolitikai áttétel** alkalmazását is. E tekintetben a 2020 februárjában hatályba lépő felülvizsgált Uniói Vízumkódex fontos kiegészítő eszköz lesz, amely lehetővé teszi az EU számára, hogy korlátozó vízumintézkedéseket fogadjon el olyan harmadik országok esetében, amelyek nem működnek kellőképpen együtt a visszafogadás terén. Eseti alapon további ösztönző és befolyásoló eszközöket kell keresni más szakpolitikai területeken is.

Kulcsfontosságú lesz továbbá az, hogy a visszaküldés területén kapott kibővített megbízatása révén teljes mértékben működőképpessé váljon az **Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség**⁴⁰. Az ügynökség jelentős megerősítése – párosulva azzal, hogy a tagállami tevékenységek fokozott támogatása céljából visszaküldési kapacitását egy megfigyelőkből, kísérőkből és visszaküldési szakértőkből álló állomány révén növelik – az elkövetkező években várhatóan hozzájárul majd az uniós visszatérési politika hatékonyabbá válásához. Ez lesz a bevándorlási összekötő tisztviselők új európai hálózatának egyik szerepe.⁴¹

5. A KÜLSŐ HATÁROK IGAZGATÁSÁNAK MEGERŐSÍTÉSE

A Bizottság 2016 óta az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökséggel és a tagállamokkal együtt folytatja az Európai Határ- és Parti Őrségről szóló rendelet végrehajtásával kapcsolatos munkát az **európai integrált határigazgatás** megvalósítása érdekében, amely az ügynökség és a nemzeti hatóságok közös felelőssége. Az ügynökség munkáját illetően az egyik fontos szempont az volt, hogy a határigazgatásra vonatkozó uniós előírások betartását valamennyi külső határnál biztosítsa, többek között egy független alapjogi tisztviselő által működtetett panaszkezelési mechanizmus létrehozása révén.

³⁸ COM(2018) 634 final.

³⁹ COM(2017) 200 final.

⁴⁰ A megbízatás révén az ügynökség a visszaküldési folyamat minden szakaszában támogathatja a tagállamokat, beleértve a tartózkodásra nem jogosult harmadik országbeli állampolgárok beazonosítását, érvényes úti okmányok beszerzését a harmadik országokból, valamint a segítségnyújtást az önkéntes távozáshoz és a származási országba való visszaülleszkedéshez.

⁴¹ Az (EU) 2019/1240 rendelet 2019. augusztus 24-én lépett hatályba. Ez uniós szinten hoz létre koordinációs mechanizmust egy irányítóbizottság és egy információcsere-platform révén. Ezenkívül lehetőséget biztosít a közös fellépés és a kapacitásépítési tevékenységek uniós finanszírozására.

Ma az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség kiemelt szerepet tölt be a tagállamokat a külső határok védelmében segítő uniós munkában. Ami a gyakorlati válaszlépéseket illeti, létrehozta egy 1 500 határőrből és más kapcsolódó feladatokat ellátó alkalmazottakból álló **gyorsreagálású állományt** és egy gyorsreagálású eszközállományt, amelyek veszélyhelyzetben bármely tagállam külső határánál bevetethetők. Az ügynökség továbbra is operatív támogatást nyújt a tagállamoknak a fő migrációs útvonalak mentén mind a külső tengeri, mind a szárazföldi határokon, többek között a visszaküldés területén is. Ennek keretében 2019. október közepéig összesen közel 1400 határőrré és más szakértőre, valamint felszerelésre volt szükség.⁴² Emellett 2016 óta az ügynökség az uniós határok őrzetének támogatása érdekében a Kopernikusz program űrkutatáson alapuló megfigyeléseit is felhasználja.

Emellett az ügynökség feladata, hogy évente **sebezhetőségi értékeléseket** végezzen annak felmérése érdekében, hogy a tagállamok mennyire képesek és készek szembenézni a külső határokon jelentkező fenyegetésekkel és kihívásokkal. Ennek keretében fel kell mérni, hogy a tagállamok milyen eszközökkel, infrastruktúrával, költségvetési és pénzügyi forrásokkal és vészhelyzeti tervekkel rendelkeznek a külső határoknál fellépő esetleges válságok kezelésére. Az ügynökség ajánlásokat ad ki a tagállamok határellenőrzési kapacitására vonatkozóan. Ebből a célból az ügynökség 2017-ben, 2018-ban és 2019-ben három egyéves ciklusban minden tagállamra vonatkozóan elvégezte ezeket az értékeléseket, és összesen 131 esetben javasolt konkrét intézkedéseket a megállapított sebezhetőségekre vonatkozóan, megkövetelve az érintett tagállamoktól, hogy hozzák meg a megfelelő intézkedéseket, és a sebezhetőségek enyhítése érdekében növeljék a szóban forgó kapacitásaikat, vagy módosítsanak az alkalmazott emberi erőforrásokon és felszereléseken, illetve azok használatán. Az ügynökség szorosan nyomon követi ezen ajánlások végrehajtását.

A 2016-os rendelet másik kulcsfontosságú eleme az volt, hogy engedélyezte azoknak a **személyes adatoknak** a feldolgozását, amelyeket az ügynökség kockázatelemzés, valamint az uniós ügynökségeknek és a tagállamoknak való továbbítás céljából gyűjtött⁴³. Végül az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség támogatást nyújt a harmadik országoknak, segíti a nemzetközi védelemre szoruló harmadik országbeli állampolgárok továbbírányítását, egyúttal biztosítja az EU belső biztonságát.

A Bizottság öt nyugat-balkáni országgal **jogállásról szóló megállapodásra** irányuló tárgyalásokat folytatott, hogy lehetővé váljon végrehajtási hatáskörrel rendelkező személyzet bevetése ezen országok területén. Az Albániával kötött megállapodás 2019. május 1-jén lépett hatályba, és a határőrcsapatokat hamar kiküldték az albán–görög határra. A Montenegróval kötött megállapodást október 7-én írták alá, ehhez most az Európai Parlament hozzájárulására van szükség. További megállapodásokat parafáltak Észak-Macedóniával (2018. július), Szerbiával (2018. szeptember) és Bosznia-Hercegovinával (2019. január), ezek most aláírásra várnak.

2019 márciusában az Európai Parlament és a Tanács megállapodásra jutott az **Európai Határ- és Parti Őrség további megerősítéséről és teljes felszereléséről**, és az új rendelet várhatóan 2019. december elején lép hatályba. Fontos új operatív elem lesz a **10 000 operatív, végrehajtási hatáskörrel rendelkező munkatársból** álló készenléti alakulat létrehozása, valamint az ügynökség saját eszközállományának kialakítása. Az új jogszabály értékét az is alátámasztja, hogy továbbra is nehéz kellő támogatásra szert tenni a tagállamoktól, amikor az ügynökség szakértőket hív a határokon végzett alapvető műveletekhez többek között a görög, a spanyol és a bolgár határhoz. A tagállamok vállalásai továbbra sem elegendők, ezért a fogadó tagállamokban az emberi erőforrások és a technikai berendezések belső

⁴² Nyílt tengeri járőrhajók, 18 part menti járőrhajó/csónak, 5 légi jármű; 4 helikopter, 103 járőrautó, 14 mobil iroda és egyéb felszerelések.

⁴³ A végleges kockázatelemzési termékekben a személyes adatokat anonimizálják.

átcsoportosítására volt szükség, amit az ügynökség finanszírozott. Ez ideiglenesen kompenzálhatja a fennálló hiányosságokat, de nem áll összhangban azzal, hogy a külső határok hatékony védelmének biztosítása valamennyi illetékes tagállami hatóság és az ügynökség közös felelőssége.

Az ügynökség a **visszaküldés** tekintetében erősebb felhatalmazással fog rendelkezni, és szorosabban együtt fog működni a nem uniós országokkal, ideértve az EU közvetlen szomszédságán túli országokat is. Ez a megerősítés lehetővé teszi, hogy az ügynökség kellően erőteljesen tudjon reagálni azokra a közös kihívásokra, amelyekkel Európának szembe kell néznie a migráció kezelése és külső határainak igazgatása során.

Az információs rendszerek interoperabilitására és a kulcsfontosságú új információs rendszerekre vonatkozó szabályok elfogadását követően számos **továbbfejlesztett határellenőrzési eszköz** bevezetése van folyamatban⁴⁴. Ez meg fogja szüntetni az információs hézagokat és a fehér foltokat azáltal, hogy elősegíti a többszörös identitású személyek észlelését és a személyazonossággal való visszaélés elleni küzdelmet. A Bizottság támogatja a tagállamokat a végrehajtásban annak érdekében, hogy 2020 végére megvalósuljon a biztonság, a határigazgatás és a migrációkezelés terén alkalmazott uniós információs rendszerek teljes körű interoperabilitása. Az összes kapcsolódó jogalkotási folyamat Európai Parlament és Tanács általi gyors lezárása alapvető fontosságú ahhoz, hogy hatékony rendszer álljon rendelkezésre az információs hézagok megszüntetéséhez és e kulcsfontosságú eszközök lehető legjobb kihasználásához. Ez magában foglalja a Vízuminformációs Rendszer felülvizsgálatával, az Eurodac rendszerrel, valamint az Európai Utasinformációs és Engedélyezési Rendszer vonatkozó módosításaival kapcsolatos folyamatban lévő tárgyalásokat.

6. JOGI KERET, ÁTTELEPÍTÉS, VÍZUM ÉS LEGÁLIS MIGRÁCIÓS LEHETŐSÉGEK

A 2015-ös válság egyik legegységesebb tanulsága az volt, hogy szükség van egy **megreformált közös európai menekültügyi rendszerre**, illetve különösen arra, hogy tömeges érkezések esetén jobb módszert találjanak a menedékjog iránti kérelmekkel kapcsolatos felelősség első érkezés szerinti tagállamra való kiosztására vonatkozóan. 2016-ban a menekültügyi jogszabályokat lefedő további hat szabályozással együtt⁴⁵ javaslatot tettek a dublini reform felülvizsgálatára is, és az ezzel kapcsolatos megbeszélések során megvizsgálták azt, hogy a tagállamok szükség esetén milyen módon tanúsíthatnak szolidaritást. A hét javaslatból öt esetében sikerült valódi előrelépést elérni az előzetes megállapodás felé. A tagállamok többsége azonban a jogszabálysomagon alapuló megközelítést szorgalmazta, így megoldást kell találni a dublini rendelet és a menekültügyi eljárásról szóló rendelet legfontosabb elemei tekintetében. Az Európai Parlament teljes megbízatáscsomagot fogadott el.

⁴⁴ (EU) 2019/817 rendelet (2019. május 20.) és (EU) 2019/818 rendelet (2019. május 20.). A legfontosabb új rendszerek az uniós határregisztrációs rendszer és az Európai Utasinformációs és Engedélyezési Rendszer (ETIAS). Alapvető fontosságúak továbbá a Schengeni Információs Rendszer megerősítésére és az Európai Bűnügyi Nyilvántartási Információs Rendszer harmadik országbeli állampolgárokra való kiterjesztésére irányuló intézkedések.

⁴⁵ A javaslatok a következők felülvizsgálatára irányulnak: 1) a dublini rendelet (amely meghatározza a menedékkérőkért felelős tagállamot), 2) az Eurodac-rendelet (amely kiterjeszti a menedékkérők ujjlenyomat-adatbázisát), 3) az Európai Unió Menekültügyi Ügynökségéről szóló rendelet (a tagállamoknak operatív támogatást nyújtó ügynökség), 4) a menekültügyi eljárásról szóló rendelet (amely felváltja a jelenlegi irányelvet és egyszerűsíti a szabályokat), 5) a kvalifikációs rendelet (amely meghatározza a menekültstátusz megadásának kritériumait), 6) a befogadási feltételekről szóló irányelv (amely megállapítja a menedékkérők befogadására vonatkozó minimumszabályokat), valamint 7) az áttelepítési keretről szóló rendelet (a védelemre szoruló személyek számára legális migrációs lehetőségeket biztosító új eszköz).

Az **áttelepítés** a menekültek számára a szabálytalan és veszélyes utazás biztonságos és jogszerű alternatívája, valamint a háború vagy üldöztetés elől nagy számban menekülő személyeket befogadó nem uniós országokkal való európai szolidaritás demonstrálása. A javasolt uniós áttelepítési keret elfogadásáig ideiglenes programok vannak érvényben. 2015 óta csaknem 63 000 menekültet telepítettek át. A folyamatban lévő uniós áttelepítési program keretében 20 tagállam vállalta, hogy több mint 50 000 férőhelyet biztosít a leginkább rászorulóknak számára. 2019. október 7-ig 39 000 áttelepítésre került sor (ez a vállalások 78 %-a). A tagállamoknak fenn kell tartaniuk a lendületet, és biztosítaniuk kell fennmaradó vállalásaik teljesítését még a program év végi lezárása előtt. A Bizottság felszólította a tagállamokat arra, hogy 2020-ban is folytassák az áttelepítést, ezért a tagállamok 2020-ra már 30 000 áttelepítési férőhelyre tettek vállalást. Ez megerősíti azt, hogy a tagállamok továbbra is elkötelezettek az áttelepítés mellett, amely lehetőséget nyújt az EU-ba irányuló biztonságos és legális migrációra.

Az a három ország, ahonnan a legtöbb Európába irányuló áttelepítést hajtják végre, továbbra is Törökország, Libanon és Jordánia, de erőfeszítések irányulnak a közép-mediterrán útvonal országaira is, nevezetesen Egyiptomra, Nigerre/Líbiára és Csádra. A szükséghelyzeti tranzitmechanizmus keretében a Nigerből és Ruandából történő áttelepítéseket különösen prioritásként kell kezelni.

Az újonnan felülvizsgált **Uniós Vízumkódex** kiegészíti a schengeni vízumszabályok reformját, amelyet a Bizottság 2018 márciusában kezdeményezett, megkönnyítve a vízumkiadási eljárást jóhiszemű utazók vagy rövid távú tartózkodás esetében, miközben megerősíti a biztonsági előírásokat és csökkenti az irreguláris migrációt. Ezt kiegészíti majd az Európai Parlament és a Tanács közötti gyors megállapodás a Vízuminformációs Rendszer naprakésszé tételére irányuló bizottsági javaslatról⁴⁶.

A **legális migrációval** kapcsolatos politika és eszközök – különösen az EU-n kívüli tehetségek vonzását célzó – jelentősen fejlődtek az utóbbi években. Ennek valódi hatása volt: például a diákokra, kutatókra, gyakornokokra és önkéntesekre vonatkozó bevándorlási szabályok 2016. évi reformja hozzájárult ahhoz, hogy a tanulás céljából az EU-ba érkező harmadik országbeli állampolgárok száma a 2011. évi 200 000-ről 2018-ra 320 000-re emelkedjen⁴⁷. Sajnálatos módon az uniós kékkártya vonzóbbá tételét és az EU versenyképességének növelését célzó javasolt reformról folytatott tárgyalások elakadtak. Ezzel párhuzamosan sor került a jogszerű migrációra vonatkozó uniós szintű keretrendszer átfogó értékelésére („célravezetőségi vizsgálat”)⁴⁸. Az eredményeket felhasználják majd a következő lépésekről folyó eszmecsere során.

Ezzel párhuzamosan konkrét előrelépést sikerült elérni ezen a területen a **jogszerű migrációval kapcsolatos kísérleti projektek** kidolgozása révén, amelyeket a tagállamok a legfontosabb származási és tranzitországokkal közösen terveztek meg, és amelyeket a Bizottság is támogatott. Ezek célja, hogy a harmadik országbeli állampolgárok olyan új készségekkel rendelkezzenek, amelyek megfelelnek az uniós munkaerőpiaci igényeknek. A jogszerű migrációval kapcsolatban jelenleg öt uniós finanszírozású kísérleti projekt van folyamatban, amelyek célja a kiválasztott partnerországokból (Egyiptom, Marokkó, Nigéria és Tunézia) érkező fiatal diplomásokat és munkavállalókat támogató körkörös és hosszú távú mobilitási programok megvalósítása. Ezek a kísérleti projektek közvetlenül is számos

⁴⁶ A vízumkérelmekkel és a vízumhatározatokkal kapcsolatos információkat tartalmazó adatbázist meg fogják erősíteni a vízumkérelmezők hatékonyabb háttérellenőrzése és az információs hézagok jobb információcserével történő megszüntetése révén. A Vízuminformációs Rendszerrel kapcsolatos tárgyalások is jól haladnak: hamarosan megkezdődnek a háromoldalú egyeztetések.

⁴⁷ A hallgatókról szóló előző irányelv, valamint a hallgatókról és kutatókról szóló jelenlegi irányelv hatálya alá tartozó tagállamok által tanulmányi okokból kiadott első engedélyek (Dánia, Írország és az Egyesült Királyság nélkül).

⁴⁸ https://ec.europa.eu/home-affairs/what-we-do/policies/legal-migration/fitness-check_en.

előnnel járnak a harmadik országok és a migránsok számára, ráadásul ösztönözhetik a partnerországok hatékony migrációkezelés iránti elkötelezettségét. A Bizottság ezért továbbra is arra bátorítja a tagállamokat, hogy folytassák a kísérleti projektek kidolgozását, kiterjesztve a földrajzi fókuszot Észak-Afrikán túlra (amelyre eddig összpontosítottak).

A Bizottság a finanszírozás, a szakpolitikai koordináció, valamint a tapasztalatok és gyakorlatok cseréjének ösztönzése révén jelentősen növelte a tagállamoknak és az **integráció** területén érdekelt összes félnek nyújtott támogatást. Az integrációról szóló cselekvési terv 2016-os elindítása óta különféle területeken – az oktatás, a munkaerőpiaci integráció, az alapvető szolgáltatásokhoz való hozzáférés megkönnyítése és a részvétel előmozdítása terén – számos intézkedés valósult meg. A munkaerőpiaci integráció területén a Bizottság kidolgozott egy uniós készségprofil-készítő eszközt a harmadik országbeli állampolgárok számára⁴⁹, és szorosan együttműködött a szociális és gazdasági partnerekkel az **európai integrációs partnerség** megvalósítása céljából, amelynek keretében a menekültek munkaerőpiaci integrációjának javítása⁵⁰ érdekében több tagállamban számos intézkedést és kezdeményezést vezetett be; ezenkívül a Bizottság a magánszektorral is összefogott, amelynek eredménye a „Munkaadók együtt az integrációért” kezdeményezés⁵¹.

A Bizottság a **helyi és regionális önkormányzatoknak** is fokozott támogatást nyújtott, amelyek élen járnak a migránsok közösségeinkben való integrációjában. A közelmúltban nyolc városokból, illetve régiókból álló hálózat jött létre, amelyek az integrációval foglalkoznak. A Bizottság a Régiók Bizottságával is összefogott, amely útjára indította a „Városok és régiók a migránsok integrációjáért” kezdeményezést, amely platformot biztosít az európai polgármesterek és regionális vezetők számára a pozitív példák megosztásához. Ezenkívül az Európai Integrációs Hálózaton keresztül három kölcsönös segítségnyújtási projekt elindításával is támogatja a tagállamokat, hogy ösztönözze a tagállamok közötti kölcsönös segítségnyújtást egy új integrációs politika vagy program bevezetése érdekében.

7. KÖVETKEZTETÉS

Ez a jelentés azokat a folyamatos erőfeszítéseket mutatja be, amelyeket az EU a válság 2015-ös kitörése óta tett a migráció jelentette kihívás kezelése érdekében. Az Unió képes volt kezelni a migrációs áramlásokat, csökkentette az érkezések számát, életet mentett meg, ráadásul átfogó megközelítéssel új eszközöket hozott létre, és bizonyította, hogy kész szolidaritást mutatni és felelősséget vállalni, valamint a helyszínen gyakorlati támogatást nyújtani. Továbbra is védelmet nyújt a migránsok és a menekültek számára, segít a legnagyobb nyomás alatt lévő tagállamoknak egy erős külső határ kiépítésében, és világszerte szorosan együttműködik partnereivel. Mindez a munka sokkal erősebbé tette az uniós migrációs politika alapjait annál, mint amilyenek 2015-ben, a válság kitörésekor voltak.

Az EU nélkülözhetetlen hozzáadott értéket nyújtott a migrációs kihívás kezeléséhez. A főként az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség, az Európai Menekültügyi Támogatási Hivatal és az Europol által a tagállamoknak nyújtott **operatív támogatás** a határbiztonság és visszaküldés, a migráció- és menekültügy-kezelés, valamint a migráncsempészség elleni küzdelem szerves része. Ez a szolidaritás egy olyan kézzelfogható formája, amely egyesíti az európai és a nemzeti erőfeszítéseket, és hozzájárul a bizalom kiépítéséhez. Ezért alapvető

⁴⁹ <https://ec.europa.eu/migrantskills/#/>.

⁵⁰ A partnerséget, amelynek célja a menekültek munkaerőpiaci integrációjának előmozdítása érdekében történő szoros együttműködés, a Bizottság, valamint a szociális és gazdasági partnerek 2017 decemberében írták alá. https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/e-library/documents/policies/legal-migration/integration/docs/20171220_european_partnership_for_integration_hu.pdf.

⁵¹ https://ec.europa.eu/home-affairs/what-we-do/policies/legal-migration/european-dialogue-skills-and-migration/integration-pact_en.

fontosságú, hogy a tagállamok gondoskodjanak arról, hogy az ügynökségek munkájához elegendő szakértő álljon rendelkezésre.

A **finanszírozás** az egyik legfontosabb eszköz nem csupán az uniós politikák, hanem az uniós szolidaritás megvalósítására is. Ezt tükrözik a Bizottság következő többéves pénzügyi keretre vonatkozó javaslatai is. A javaslatok szerint a migráció és határigazgatás finanszírozását az EU-n belül majdnem háromszorosára kell növelni, ezenkívül szükség van egy új kombinált külső finanszírozási eszközre, amely a migrációs célokra fordított kiadások tizedét fedné le, egy rugalmassági keretet pedig újonnan felmerülő igények esetén lehetne mozgósítani. A megfelelő uniós finanszírozás továbbra is alapvető fontosságú lesz mind az azonnali humanitárius szükségletek kielégítése, mind pedig az erős migrációs infrastruktúra hosszú távú kiépítése érdekében. Mivel az EU-ban hamarosan elkezdődik a következő többéves finanszírozási időszak, fontos lesz a helyszíni megvalósítás folytonosságának biztosítása is, hogy az eddig elért eredmények ne vesszenek kárba, különös tekintettel az elkülönített alapokból támogatott kulcsfontosságú programok eredményeire. Ezért 2020-ban rendkívül fontos lesz az Unió Szükséghelyzeti Alap Afrikáért feltöltése.

Ugyanakkor továbbra is történnek halálesetek a tengeren, és az *ad hoc* megoldások nyilvánvalóan fenntarthatatlanok. A rövid távú instabilitás és a hosszú távú tendenciák – például a demográfia és az éghajlatváltozás – miatt ezentúl is fennáll a különösen nagy migrációs nyomás kockázata. A megfelelő jogi lehetőségek biztosítása és az integráció továbbra is kihívást jelentenek. A védelemre nem szorulóak visszaküldése, visszafogadása és reintegrációja terén is van még tennivaló. Emiatt rendkívül fontos egy hosszú távon fenntartható uniós rendszer kialakítása, amelynek segítségével a migráció minden szempontból jobban kezelhető. Ehhez folytatni kell az eddig elvégzett munkát: további operatív és pénzügyi támogatásokat kell biztosítani, ki kell alakítani és alkalmazni kell a jogszabályi keretet, ezenkívül el kell mélyíteni a harmadik országokkal kialakított partneri kapcsolatokat. A továbbiakban – főként a jogalkotási reformok terén – mindenki részéről több szolidaritásra és kompromisszumkészségre lesz szükség.

Míg a **partra szállásra vonatkozó ideiglenes szabályozás** szempontjából lényeges, hogy a megvalósítást a tagállamok kritikus tömege támogassa, a munkát fel kell gyorsítani a migrációra és a menekültügyre vonatkozó teljes és fenntartható uniós **jogi keret** biztosítása érdekében. Bár történt némi előrelépés, a közös európai menekültügyi rendszer átfogó reformja még nem zárult le. Egy méltányos és tartós menekültügyi rendszer kialakítására irányuló közös megközelítésre lesz szükség annak biztosítása érdekében, hogy az EU olyan módon tudjon reagálni a jövőbeli igényekre, amely biztosítja a hatékonyságot, és tükrözi értékeinket.

A migráció nagyobb prioritást élvez az EU és partnerei között kialakított kapcsolatban, mivel ez a kérdés az Unió polgárai számára is lényegessé vált. Ezt most teljes mértékben figyelembe kell venni a **harmadik országokkal kialakított partnerségek** elmélyítése során, hogy teljes körű és hosszú távú partnerek lehessünk olyan területeken, mint a jogszerű migráció, a csempészség elleni küzdelem és a visszafogadás.

Emellett a teljes körűen működő **schengeni** rendszer elengedhetetlen az EU és az uniós gazdaság számára. Folytatnunk kell a rendszer erősítését és a bizalomépítést, hogy visszatérhessünk a belső határok nélküli schengeni térséghez.

A szakpolitikák végrehajtásának utolsó négy éve megmutatta, hogy az EU képes volt reagálni az előre nem látható körülményekre, közös megoldásokat találni és összefogni a valódi eredmények elérése érdekében. Még nem végeztünk az összes feladattal. A helyzet továbbra is instabil, amint azt a kelet-mediterrán útvonalon érkező migránsok számának a közelmúltban bekövetkezett növekedése, valamint a Szíria északkeleti részén zajló újbóli fegyveres összetűzések is mutatják, amelyek még inkább veszélyeztetik a teljes régió stabilitását. Mindez nem ad okot a megelégedettségre. Mindenesetre már megfelelő alapot

hoztunk létre egy olyan erős és hatékony európai migrációs rendszer kialakításához, amely tiszteletben tartja a szolidaritás és a felelősségvállalás elveit, és eredményeket hoz.